

POEZIJA

Milan Dekleva

Jezikava rapsodija
(za glas in jazz orkester)

ENAJSTI SPEV: ZANOSNO

Stoletje se je začelo z zanosom in utvaro.
V Whitmanovi močni sapi je Marinetti
iz zvezd koval podkve za roževinasto prihodnost
domišljije.

Jolly Roll Morton, črn kot podplat klavirja,
s katerim je skušala Evropa uglasiti
sobno veselje, je ozvezdje steinwaya spreminjal
v napeti mir zveri. Svet je napolnil
z vreščočim ponosom začetka, z muziko,
v kateri se je topilo kamenje.

Kamenje in obljube: prišli so Malevič,
Tatlin in Nadežda in prisegli na: nič,
nič, nič.

Nič v zameno za vse, kar je bilo vse razen
niča v svojem izvoru: kdo bi si v Rusiji obetal
nago žensko brez fotomontaže?



Bog in Breton pa sta brenčala v dvoglasju.
 Bog in Breton, dva sistematika sanj.
 Medtem ko se je vseмирje širilo,
 je postajala globina atoma vrtoglava.
 Meje med snovjo, duhom in sporočilom
 so bile dokončno izbrisane:

človekova svoboda se je prekrila s samovoljo,
 geniji in krvniki so ostali brez oporne točke,
 realiteta je postajala izmišljaja,
 mestni trgi, bazilike, igrišča so se spremenili
 v pokopališča,
 življenje se je preselilo v zemljo,
 kajti zrak je postal kraljestvo smrti.

A ptice so vztrajale in njihove kosti
 so postajale od eksplozij nevtronskih bomb
 lažje in novodobni Dedali so jih opazovali
 z zavistjo.

Celi narodi so se v hipu postarali,
 napuh njihovega praznoverja je pokrila
 bela trava spomina,
 na plesišče zgodovine, spominjajoče
 na skrivnostne de Chiricove vedute,
 so prihajali novi preroki, katerih popolne
 napovedi je kazilo pomanjkanje senc.

Celi narodi so bili izbrisani,
 ne da bi njihovi pripadniki doživeli intimo,
 doživeli so le samoto.

A samota ni intima, temveč njena pozaba.
 Samota je posledica preobilja, hrupa, brezvrednega vrišča,
 v katerem ni mogoče slišati posameznika,
 totala njegovih drobnih skrbi,
 pretrganih sanjarij in spodletelih načrtov.

Boj s kibernetičnim umom ni spopad za Mesec,
 ampak borba za lastni prag: kdo bo še
 strmel nad njegovo zlizanostjo?
 Kdo bo udomačen v težnosti?
 Kdo bo osvajal bližino?

Kdo bo izpraznil želje v svojo ljubo
 in jo čuval pred uroki in zlokobnimi
 pajdaši teme?

Nihče. Nihče se ne bo podal na pot.
 Nihče se ne bo vračal.
 Ne bo se mogel.
 Nikogar ne bo. Človek se je odpravil
 s sveta.
 V pulziranju Vsega se na videz ni spremenilo nič,
 a človek se je izstradal.

Govorim, mogoče. A niti kot človek
 niti kot bog. In tudi ne kot žival.
 Spet ne kot črna luknja.
 Govorim kot nekaj drugega,
 česar ne razumem, ker ne razumem,
 kaj bi sploh moral razumeti.

"Stoletje se bo končalo z zanosom in utvaro ..."

DVANAJSTI SPEV: LJUBEČE

Pravzaprav me je ena sama ljubezen.
 Pravzaprav me je ena zloba.
 Pravzaprav me je nežna hudobija.
 Me je zadela, hudo poškodovala.
 Ne vem, ali govorim dovolj jasno,
 draga,
 razumem slabo. Slabo mi gre
 v ušes. V uhelj mi sneži svetovni cinizem.
 Dovolj se mi otepa hlepenje po –
 kaj vem, nekaj sem premikal prste po notah,
 malce improviziral, medtem ko me je
 popolnost tvoje telesne poglobljenosti
 učila sistema, natančnosti, discipline,
 strpnosti.

Postavljam se v različne vloge, zate.
 Zate sem odkril četrto osebo ednine
 in nov glagolski vid: neminljivost.
 Razvil sem magijo enostavnosti.
 Izumil vzvod in kolo,
 zasadil labirint iz žive kože.
 Vzgojil renčeče ptice – čuvaje
 in vrtnice s šesterokotno zavestjo,
 vonjajoče po Rilkejevih elegijah.

Malo, premalo.
 Zaradi mene si jokala
 na smrt,
 ampak ne v pesmi, ne v pesmi.

Od takrat je Luna presenetljivo blizu
 slovenščini.